

andet, saa at vi nu henad Foraaret har faaet samlet os et anseligt Arbejdsstof op. De Herrer Ministre sætter sig aabenbart til Rette i Stolene og begynder paa den normale Lovgivningsvirksomhed, som de hidtil under den berømte *treuga dei* har anset for at ligge dem fjernere. Denne Lov synes dog endnu for saa vidt at skulle komme ind under denne *treuga dei's* beskyttende Indflydelse, som man ser, den endog har haft den Virkning at stemme Socialdemokratiet forsonligt overfor Diplomati, indøve Socialdemokratiet i diplomatisk Forfarenhed. Dette, tror jeg, er et overordentlig glædeligt Fremskridt, at man ogsaa fra den Side kan aabent udtale Erkendelse af den Betydning, et dansk Diplomati i Udlandet kan have. Det er klart, at de danske Diplomater i Udlandet altid vil være vanskeligt stillede af en Grund, der er modsat den, der gør, at de store Magters Diplomater er det. Naar „diplomatisk“ i dansk Sprogbrug er blevet synonymt med „Forsigtigpeter“ — at være Diplomat vil sige at være en Forsigtigpeter —, er dette naturligt for de store Magters Repræsentanters Vedkommende, fordi de staar med et saadant Overmaal af Magt bag sig, at de endelig maa være forsigtige i deres Udtryksmaade og hele Færd for ikke uvilkaarligen, mod deres Villie, ved et enkelt uforsigtigt Ord at sætte mægtige Kræfter i Bevægelse. For Danmarks Vedkommende er Forsigtigpeterotypen paabudt af en anden Grund, nemlig fordi vi har saa ringe Magt bag os, og det derfor sømmer sig for os at optræde saa forsigtigt som muligt.

Man var derved uvilkaarlig kommet ind paa, i alt Fald i en vis Periode, at betragte Danmarks diplomatiske Repræsentanter i Udlandet som en Slags Hoffigurer. Jeg skal minde om, at da Norge fik sit Hof, ansaa man det straks for nødvendigt at ansætte en diplomatisk Repræsentant deroppe. Men efterhaanden har paa glædelig Vis den Opfattelse banet sig Vej, som nu ogsaa har fundet Genklang hos de tre ærede foregaaende Talere, at selv om et lille svagt Lands diplomatiske Apparat ikke kan gøre særdeles stor Furor i Verden ved at udfølge det, man i Ordets almindelige Betydning kalder for Udøvelse af diplomatisk Virksomhed, har det en anden, ikke mindre betydningsfuld, Opgave ved at støtte Hjemlandets Erhvervsliv i Udlandet; i saa Henseende er det et glædeligt Tidens Tegn, at der af forskellige af vore Repræsentanter i Udlandet baade indenfor Ge-

sandtskabs- og Konsularkorpset er fremkommet litterære Oplysningsarbejder af stor Værdi, Arbejder, som virkelig kan siges at indeholde frugtbart Stof for den hjemlige Forskning af udenlandske Forhold.

Men saa snart vi altsaa er komne til Forstaaelse og fuldstændig Enighed mellem alle Partier og alle Parter om, at det Hovedsynspunkt, vi maa anlægge paa dette Omraade, er det erhvervspolitiske, forekommer det mig, at der uvilkaarligen maa rejse sig nogen Tvivl om, hvorvidt det ikke vilde have været rigtigt at vente, i alt Fald med Dele af dette Lovforslag, til der var foregaaet den Omorganisation af Handelsministeriet, Indenrigsministeriet og Trafikministeriet, som det hører til dette Ministeriums gode Gerninger at have indledet. Jeg maa bekende, at jeg er enig med den ærede Taler af Socialdemokratiet (N. C. Christensen) deri, at det vilde være naturligt, at man i Almindelighed, som Regel, som Princip, skarpere, end sket er, adskilte Konsularkorpset og Gesandtskabskorpset, og at medens dette sidste selvsagt udelukkende bør høre ind under Udenrigsministeriet, vilde det være naturligt, at Konsularkorpset paa den ene eller den anden Maade blev knyttet til Handelsministeriet, i alt Fald ogsaa til Handelsministeriet. Og hvis det Forlydende, som man har set dukke op i Pressen i den senere Tid, er sandt — jeg ved intet derom —, at man fra det højtærede Ministeriums Side ogsaa paatænker den i mine Øjne vigtige og betydningsfulde Reform at ville skabe en Slags — som det kaldes med det norske, ikke fuldkommen adækvate Udtryk — Kontor for Næringsvæsen, med andre Ord gøre et Forsøg paa at organisere under Statens Opsyn samtlige Bestræbelser for Eksportens Vedkommende, altsaa de Bestræbelser, der kan udføres i Retning af gode Raad, Vejledning, eventuelt ogsaa Ydelse af konsulær og diplomatisk Støtte — turde det vel ogsaa være muligt — jeg formaar ikke i dette Øjeblik helt at overse Sagen —, at disse Forhold kunde faa nogen Indflydelse paa det foreliggende Lovforslag. Men i det hele og store indrømmer jeg, at det vel er muligt at gennemføre dette i den foreliggende Form uden væsentligt at præjudicere de kommende Ordninger, i alt Fald ikke præjudicere dem paa anden eller værre Maade, end at det med faa Pennestrøg vil kunne bringes i organisk Forbindelse med, hvad man eventuelt vil skride til, og jeg gaar ogsaa ud fra, at man i det samlede Ministerium i sine Overvejel-